

การเดินทางเข้าออกประเทศไทยที่เพิ่มขึ้นของประชากรกลุ่มประเทศตะวันออกกลางในปัจจุบัน ส่งผลต่อนโยบายสาธารณสุขของไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่พบรายงานการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการในการใช้บริการสุขภาพของประชากรกลุ่มประเทศตะวันออกกลางในประเทศไทย ฉะนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะความต้องการเบื้องต้น เกี่ยวกับการใช้บริการทางด้านสุขภาพของกลุ่มประเทศตะวันออกกลางในประเทศไทย โดยใช้วิธีการศึกษาทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้บริการทางด้านสุขภาพของกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง ตลอดจนสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงพยาบาลเอกชนที่สำคัญๆ สถานทูตของกลุ่มประเทศตะวันออกกลางที่เป็นเป้าหมาย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ฮ่องกง อิตาลี โอมาน กาตาร์ คูเวต บาร์เรนและผู้บริหารหน่วยงานของรัฐบาลที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ให้บริการสุขภาพกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง

จากการวิจัยพบว่าผู้มาใช้บริการสุขภาพส่วนใหญ่ของกลุ่มตะวันออกกลางในประเทศไทย ได้แก่ผู้เข้ามาตรวจสุขภาพประจำปีในรูปของนักท่องเที่ยว (Medical Tourism) ผู้ที่ตั้งใจมารักษาโดยมีลักษณะความเจ็บป่วยปานกลางหรือมีความซับซ้อน ชนิดของการรับบริการส่วนใหญ่คือเพื่อการรักษาไม่ใช่เพื่อการป้องกัน มีการจ่ายค่าบริการโดยบริษัทประกัน หน่วยงานราชการและจากผู้ป่วยโดยตรง เหตุผลและแรงจูงใจในการมาใช้บริการ ได้แก่ความพึงพอใจในคุณภาพของการบริการ ประสิทธิภาพในการรักษาพยาบาล แต่ยังมี ข้อค้นพบของงานวิจัย พบว่าการได้มาซึ่งข้อมูลในเชิงปริมาณที่แท้จริงนั้นเป็นไปได้ยากมาก เพราะธุรกิจการให้บริการทางการแพทย์ของประเทศไทยต่างอยู่ในฐานะแข่งขันกันอย่างรุนแรง ในขณะที่ข้อมูลของทางราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ไม่ได้มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ทำให้ยากแก่การเข้าใจและเข้าถึง อย่างถูกต้องเกี่ยวกับการใช้บริการที่แท้จริงของกลุ่มตะวันออกกลางในประเทศไทย ฉะนั้น ประเทศไทยจะสามารถดำรงความเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) ในเอเชียได้อีกนานเท่าไร จึงเป็นคำถามที่ยังต้องมีการศึกษากันต่อไป

ข้อเสนอแนะที่สำคัญของงานวิจัยชิ้นนี้คือ ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะต้องมีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสำเร็จของสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จะต้องมีการร่วมมือกันอย่างจริงจังระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การใช้ทรัพยากรทางการแพทย์ของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนทั้งของกลุ่มตะวันออกกลางและประชาชนคนไทย ต่างก็ได้รับประโยชน์

The increase of Middle East people travelling to Thailand will leave the impact to the Thailand Health Policy. However, there are no research studies about this matter. Therefore, the purpose of this study is to explore the health care service utilization of Middle East people in Thailand by using both quantitative and qualitative research methodologies. Secondary data and interviewing the administrative officers from different agents dealing with the medical tourism are explored such as the private hospital administrators; the high ranking officers from the Middle East countries, i.e. United Arab Emirates, Oman, Qatar, Kuwait and Bahrain as well as the Thai officers from different departments are also included.

This study found that most of the health care services have been utilized in many different types by Middle East people such as medical tourism, moderate illness and complex illness. The majority of health care service are for curative not for preventive. Payment mechanism comes from both private health insurance and government of those Middle East countries or by patients.

The reasons, for health care services utilization in Thailand, are the satisfaction on quality of health care and the efficiency of health care system. However, the researcher still have difficulties to obtain the official data about the real numbers of health care utilization of Middle East people from private hospitals because of the fierce competition of this sector. Furthermore, the data from the Thai government are haphazard. Therefore the interesting question is: can Thailand maintain herself as the Medical Hub in Asia? It remains to be discussed and need further studies.

This study suggests that it is high time for Thailand, both government and private sector, to closely cooperate together to set the national health policy for the benefits of both Thai and Middle East citizens.